

Yunus Emre'de Hocaöğretmen Sevgisi

– M.Nihat Malkoç · 18 Mayıs 2009

YUNUS EMRE'DE HOCA(ÖĞRETMEN) SEVGİSİ

M.NİHAT MALKOÇ

Dünyanın en zor ve en zevkli mesleği öğretmenliktir. Zordur, çünkü yüzlerce insanla hemhâl olmak gerekir. Zevklidir, çünkü hepsi birbirinden farklı dünyalarla içiçe yaşama imkânı hasıl olur. Öğretmenin asıl görevi, elinin altındakilere ansiklopedik bilgiler vermek değildir. Onlara herşeyden evvel sevgiyi, doğruluğu güveni, çalışmayı ve hoşgörüyü öğretmeliyiz. Zamanımızda kitle iletişim araçları olabildiğince yaygınlaşmıştır. Günümüzde bilgiye ulaşmak çok kolay... Böyle bir ortamda öğretmene daha farklı görevler düşüyor. İyi bir öğretmen, öğrencisini kabiliyetleri doğrultusunda yönlendirir; ona rehberlik yapar. Okullarda hazır bilgi vermek yerine, bilgiye ulaşmanın yolları öğretilmelidir.

Öğrencilerin manevî dünyaları, maddî dünyalarından önemlidir. Eğitimde muteber olan, bilgili insandan çok, düşünen insan yetiştirmektir. Soran ve sorgulayan bir nesil yetiştirmek zorundayız. Kuru bilgileri ezberlemek ve ezberletmek artık marifet olarak görülmemektedir. Üreten ve yorumlayan insanlar, bu çağın hakimi olacaklardır.

Kişi öncelikle öğrenmeli, ardından öğrendiklerini geniş kitlelere aktarmalıdır. Nitekim Peygamberimize göre: "Sadakanın en efdali, müslim kişinin ilim öğrenip, müslüman kardeşine öğretmesidir." Bildiğini başkalarına öğretmeyenler, kitapları sırtında taşıyan eşek gibidir. Çünkü o bilgilerin ne kendine, ne de başkalarına hayrı yoktur. Bilginin sadakası onu başkalarına öğretmektir. İlimde kıskançlığa ve tamahkârlığa yer yoktur. Öğrettiklerimiz hak ve hakikat olmalıdır. İnsanların hidayetine vesile olmaktan daha büyük bir bahtiyarlık düşünülemez. Şu hadisler ilim öğretmenin önemine işaret etmektedir: "Öldükten sonra kişiye amelinden ve hasenatından ulaşan şey, öğretip neşrettiği ilimle, geride bıraktığı salih evlâttır... Allah, melekler, arz ve semada bulunan herşey yuvasındaki karıncaya, denizdeki balığa varıncaya kadar (bütün canlılar) halka hayır öğreten muallime dua ederler."

Bilindiği gibi Yunus Emre'nin manevî feyizlerle dolup taşmasında hocası Tapduk Emre'nin rolü çok büyüktür. Yunus, Tapduk Emre'nin müridi olmuştur ömrü boyunca... Gerçek kişiliğini bu veli şahsın manevî tasarrufu altına girdikten sonra bulmuştur. Yunus, Tapduk Emre'nin şahsında bütün hocalara büyük bir sevgiyle ve aşkla bağlanmıştır. Fakat o, hocayı geniş mânâlarda ele almaktadır. Ona göre hoca, Allah'ın âlim sıfatıdır; bilgileri bünyesinde toplar ve yayar. Bunu onun şu beyitlerinden de anlıyoruz:

"Resul agdı Miraç'a nazar eyledi Hacı
Görün görün kim niçe vasfını dervişerin

Başuma dikeler hece ne irte bilen ne gice
Âlemler ümidi Hace sana ferman olam bir gün"

Yunus'a göre Peygamberimiz de bir hocadır. Çünkü İslâm dininin emir ve yasaklarını Cebrail vasıtasıyla Allah'tan alarak ümmetine öğretmiştir. Bunu şu beyitte ifade etmektedir:

"Muhammed'e bir gice Çalap'dan indi Burak
Cebrail eydür Hacem Miraç'a kıgurdı Hak"

Yine o, hocayı Mürşid-i Kâmil olarak da vasıflandırmaktadır. Hatta bu mânâda kullandığı beyitlerin sayısı diğerlerine göre daha fazladır:

"Hocanın talibi çokdur hiç bundan kemteri yokdur
Şunun kim mürşidi Hak'dur uymaz nasun allerine"

"Dilerem fazlundan ayurmayasun
Hocam senden özge sevmezem ayruk"

Yunus Emre, hakikatleri eğip bükmeden söyleyen bir gönül adamıydı. Yaşadığı müddetçe sevginin gönüllü bayraktarlığını yapmıştır. O, son olarak hocalara şu tavsiyede bulunmaktadır. Bu tavsiye onun gerçek kimliğini de, niyetini de bize açıkça göstermektedir:

"Yunus Emre dir hoca gerekse var bin hacca
Hepsinden iyice bir gönüle girmekdür."